

T. B. M. M.

TUTANAK DERGİSİ

Kırk İkinci Birleşim

17 . IV . 1946 Çarşamba

İçindekiler

	Sayfa		Sayfa
1. — Geçen tutanak özeti	200	hakkında Meclis Hesaplarını İnceleme Komisyonu raporu (5/42)	200
2. — Havale edilen kâğıtlar	200	2. — Artırma, Eksiltme ve İhale Kanununa geçici bir madde eklenmesi hakkında kanun tasarısı ve Maliye ve Bütçe Komisyonları raporları (1/328)	200:201
3. — Görüşülen işler	200		
1. — Büyük Millet Meclisi, Cumhurbaşkanlığı ve Sayıştay 1944 yılı kesinhesabı			

1. — GEÇEN TUTANAK ÖZETİ

Devlet Denizyolları ve Limanları İşletme Genel Müdürlüğüne tahsil edilmekte olan vergi ve resimlerin ilgili daire ve sandıklara yatırılması süresinin 45 günden 75 güne çıkarılmasına dair olan kanun tasarısının birinci görüşülmesi yapıldı ve;

Çarşamba günü toplanılmak üzere Birleşime son verildi.

Başkanvekili	Kâtip	Kâtip
Sivas	Tunceli	İçel
Ş. Günaltay Necmeddin S. Sılan Dr. M. Berker		

2. — HAVALA EDİLEN KÂĞITLAR

Tezkereler

1. — İstanbul Pangaltı Babil sokağında Serkisoğlu Misak Kasarca'nın ölüm cezasına çarptırılmasına dair Başbakanlık tezkeresi (3/332) (Adalet Komisyonuna)

Önergeler

2. — İçel Milletvekili Hamdullah Suphi Tanrıöver'in, Askerî ve Mülki Tekâüt Kanununun 7 nci maddesinin yorumlanmasına dair önergesi (4/71) (Millî Savunma, Maliye ve Bütçe Komisyonlarına);

3. — Niğde Milletvekili Hüseyin Ulusoy'un, Mebus Seçimi Kanununun 11 nci maddesinin son fıkrasının yorumlanmasına dair önergesi (4/72) (Anayasa Komisyonuna);

Raporlar

4. — Gümrük Tarifesi Kanununa bağlı cetvelin 840 ve 845 nci numaralarında değişiklik yapılmasına dair kanun tasarısı ve Gümrük ve Tekel, Ticaret, Maliye, Sağlık ve Sosyal Yardım ve Bütçe Komisyonları raporları (1/490) (Gündeme).

BİRİNCİ OTURUM

Açılma saati: 15

BAŞKAN — C. K. İncedayı

KÂTIPLER: Dr. M. Berker (İçel); S. Pek (Kocaeli)

BAŞKAN — Oturum açılmıştır.

3. — GÖRÜŞÜLEN İŞLER

1. — *Büyük Millet Meclisi, Cumhurbaşkanlığı ve Sayıştay 1944 yılı kesinhesabı hakkında Meclis Hesaplarını İnceleme Komisyonu raporu (5/42) [1]*

BAŞKAN — Komisyon raporu, özel kanun gereğince genel hesaplara katılmak üzere Başbakanlıkça Hükümete verilecektir.

2. — *Artırma, Eksiltme ve İhale Kanununa geçici bir madde eklenmesi hakkında kanun tasarısı ve Maliye ve Bütçe Komisyonları raporları (1/328) [2]*

BAŞKAN — Tasarının tümü hakkında söz

[1] 95 sayılı basmayazı tutanağın sonundadır.

[2] 96 sayılı basmayazı tutanağın sonundadır.

istiyen var mı?

Maddelere geçilmesini oyunuzda sunuyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Artırma, Eksiltme ve İhale Kanununa ek kanun

MADDE 1. — 2490 sayılı Artırma, Eksiltme ve İhale Kanununun 41 nci maddesinde ve 46 nci maddesinin A bendinin birinci fıkrasıyla diğer bentlerinde ve 50 nci maddesinde yazılı miktarlar olağanüstü hallerin devam ettiği süre için üç katına çıkarılmıştır.

BAŞKAN — Madde hakkında mütalâa var mı? Maddeyi kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 2. — Bu kanun yayını tarihinde yürürlüğe girer.

BAŞKAN — Maddeyi kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 3. — Bu kanunu Bakanlar Kurulu yürütür.

BAŞKAN — Maddeyi kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

yenler... Kabul edilmiştir.

Tasarının birinci müzakeresi bitti.

Gündemde başka bir şey yoktur.

19 Nisan Cuma günü saat 15 te toplanılmak üzere birleşime son veriyorum.

Kapanma saati: 15.05

S. Sayısı : 95

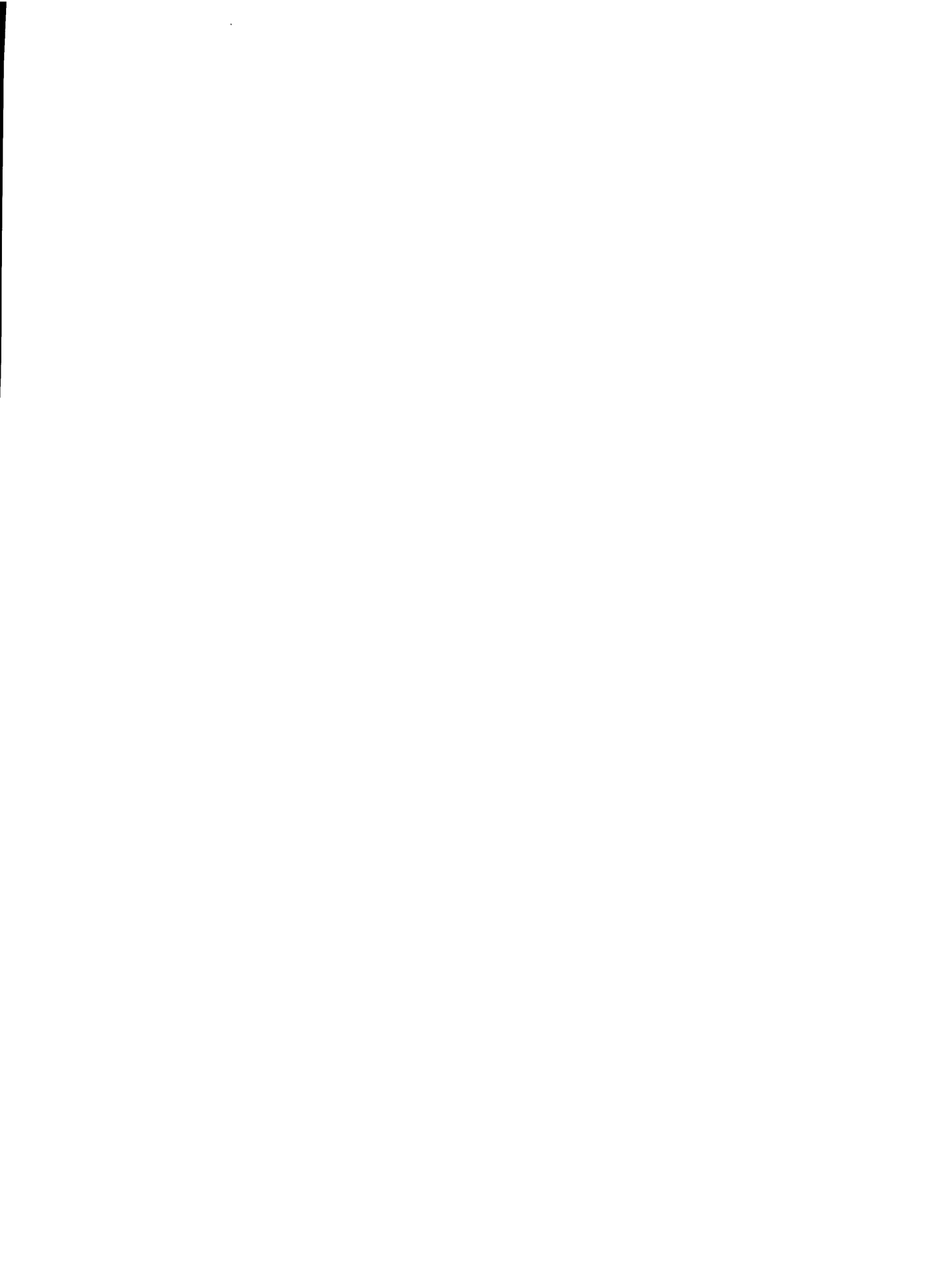
**Büyük Millet Meclisi, Cumhurbaşkanlığı ve Sayıştay
1944 yılı kesinhesapları hakkında Meclis Hesaplarını
İnceleme Komisyonu raporları (5/42)**

CONFIDENTIAL

... ..
... ..
... ..

Büyük Millet Meclisi, Cumhurbaşkanlığı ve Sayıştay 1944 yılı kesinhesapları hakkında Meclis Hesaplarını İnceleme Komisyonu raporları taranamamıştır.

Raporların aslı cilt nüshasında mevcuttur.

Artırma, Eksiltme ve İhale Kanununa geçici bir madde eklenmesi hakkında kanun tasarısı ve Maliye ve Bütçe Komisyonları raporları (1/328)

T. C.

Başvekâlet

Muamelât Umum Müdürlüğü

Tetkik Müdürlüğü

Sayı: 71/216, 6/1988

14. VII. 1944.

Büyük Millet Meclisi Yüksek Kuruluna

2490 sayılı Artırma, Eksiltme ve İhale Kanununa muvakkat madde eklenmesi hakkında Maliye ve Bütçe Komisyonları tarafından hazırlanan ve İcra Vekilleri Heyetince 8. VII. 1944 tarihinde Yüksek Meclise arzı kararlaştırılan kanun lâyihasının esbabı mucibesiyile birlikte sunulmuş olduğunu arz ederim.

Başvekil
S. Saraçoğlu

Gerekçe

İkinci Dünya harbinin doğurduğu iktisadi zorluklar her gün daha ziyade artmaktadır. Bu zorlukların memleketimizdeki tesirleri bir cepheden de eşya fiyatlarının yükselmesi suretinde şimdiye kadar tecelli etmiş ve gün geçtikçe daha çok hissedilmekte bulunmaktadır.

Münakale, mübadele güçlükleri ve harp rizikosu, menşei yabancı olan maddeler ve bilhassa inşaat malzemesi ile akaryakıt fiyatlarında ehemmiyetli yükselmelere sebep olduğu gibi yerli maddeler fiyatlarıyla işçi yevmiyelerinde de gerek bu yüzden gerek harp halinin yarattığı vaziyet dolayısıyla birkaç misli artış husule gelmiş bulunmaktadır. Bunun neticesi olarak 2490 sayılı kanunun muhtelif maddelerinde mevcut artırma ve eksiltmelerde veya emaneten yaptırılacak işlerde dairelere salâhiyet veren hükümler miktar itibariyle bugünkü ihtiyacı karşılayamamaktadır.

Bu sebeple ve fevkalâde hallerin devam edeceği müddete münhasır olmak üzere mezkûr kanunun açık esiltmeye mütaallik 41 nci maddesi ile pazarlık ve emanet usullerine ait 46 ve 50 nci maddelerinde yazılı miktarların fazlalâştırılması zaruri görülmüş ve ilişik kanun lâyihası bu maksatla tanzim kılınmıştır.

Maliye Komisyonu raporu

T. B. M. M.

Maliye Komisyonu

Esas No: 1/328

Karar No: 15

16. V. 1945

Yüksek Başkanlığa

2490 sayılı Artırma, Eksiltme ve İhale Kanununa geçici madde eklenmesi hakkında Ma-

liye Bakanlığınca hazırlanan ve Başbakanlığın 14. VII. 1944 tarih ve 6/1988 sayılı tezkeresiyle

Yüksek Meclise sunulup Komisyonumuza havale edilen kanun tasarısı ile gerekçesi Maliye Bakanlığr temsilcisi hazır olduğu halde incelendi.

Gerekçede ileri sürülen sebepler dolayısıyla kanunun muhtelif maddelerinde mevcut ve artırma eksiltmelerde veya emaneten yapılacak işlerde dairelere yetki veren hükümlerin bugünkü ihtiyacı karşılamadığı anlaşılmış ve olağanüstü hallerin devam edeceği süreye munhasır olmak üzere adı geçen kanunun 41, 46 ve 50 nci maddelerinde yazılı miktarların fazlaştırılması Komisyonumuzca da yerinde görülmüş ve tasarı aynen kabul edilmiştir.

Bütçe Komisyonuna gönderilmek üzere Yüksek Başkanlığa sunulur.

Maliye Komisyonu Baş.	Bu rapor sözcüsü
İstanbul	İzmir
A. Bayındır	Ş. Adalan
Kâtip	
Ankara	Afyon K. Antalya
M. Aksoley	İ. H. Baltacıoğlu H. T. Dağlıoğlu
Antalya	Kastamonu Malatya
Dr. G. Kahraman	H. Çelen M. N. Zabcı
Muđla	Tekirdađ Tokad
F. O. Menteseođlu	E. Atay C. Kovalı

Bütçe Komisyonu raporu

T. B. M. M.
Bütçe Komisyonu
Esas No. 1/328
Karar No. 71

12 . II . 1946

Yüksek Başkanlığa

2490 sayılı Artırma, Eksiltme ve İhale Kanununa geçici bir madde eklenmesi hakkında Maliye Bakanlığınca hazırlanan ve Başbakanlığın 14 . VII . 1944 tarihli ve 6/1988 sayılı tezeresiyle Yüksek Meclise sunulan kanun tasarısı Maliye Komisyonu raporiyle birlikte komisyonumuza verilmekle Maliye Bakanlığr adına Bütçe ve Malî Kontrol Genel Müdürü hazır olduğu halde okundu ve görüldü.

Hükümetin ve Maliye Komisyonunun gerekçesinde belirtildiği üzere 2490 sayılı artırma, Eksiltme ve İhale kanuniyle ek ve tadillerinin muhtelif maddelerinde dairelere tanınan yetkileri gerçekleştiren hadlerin olağanüstü şartlar neticesi fiyat ve ücretlerde husule gelen artış yüzünden yükseltilmesine zaruret vardır ve bu itibarla tasarı komisyonumuzca da uygun görülmüştür. Ancak adı geçen kanunun 46 nci maddesinin (A) bendinin ikinci fıkrası askeri kıtalara ait yetki miktarlarını muayyen bir hadde kadar artırma salâhiyetini İcra Vekilleri Heyetine tanımış bulunmaktadır. Bu hükmün bugün dahi ihtiyaca yeterliği hazır bulunan Hükümet mümessili tarafından ifade edildiği cihetle birinci maddeye bu fıkra hükmünü yükseltmeden istisna eden bir kayıt ilâve olunmuştur. Tasarı, hadlerdeki yükseltmeyi Millî Korunma kanunu mucibince

İcra Vekilleri Heyeti kararıyle ilân edilmiş olan olağanüstü haller süresine hasretmektedir. Fiat şartlarının neticesi olan bir hükmü, devamı Hükümet kararına bağlı ve binaenaleyh fiyat şartlarından ayrı olan olağanüstü hallerle takyit etmenin doğru olup olmıyacağı üzerinde durulmuş, fakat fiyat şartlarının neticesi olan bir çok zam kanunlarında bu türlü kayıtların mevcut bulunduğu ve bu itibarla olağanüstü hallerin kaldırılması sırasında intibak tedbirlerinin de birlikte alınması gerekeceği düşüncesiyle bu kaydın konmasında Komisyonumuzca da mahzur görülmemiştir.

Maliye Komisyonunca aynen kabul olunan Hükümet tasarısı, hadlerdeki yükseltmeği muvakkat bir madde halinde ifade etmekte ise de hükmün mahiyeti itibariyle bu şekil Komisyonumuzca uygun görülmediğinden metinde o yolda değişiklik yapılmıştır.

Muhtelif tadil ve eklere rağmen ihtiyaca uygun olmıyan bugünkü Artırma, Eksiltme ve İhale Kanununun yeni baştan ele alınarak ihtiyaca cevap verecek esaslı bir surette tadili gerekmektedir. Hükümetçe işin biran evvel ele alınması bu vesile ile Komisyonumuzca temenniye değer görülmüştür.

Tasarı Kamutayın onayına arz edilmek üzere

Yüksek Başkanlığa takdim olunur.

Başkan	Başkan V.	Sözcü
Tokad	Edirne	Rize
H. N. Keşmir	M. N. Gündüzalp	T. B. Balta
Kâtip		
İstanbul	Aydın	Çanakkale
F. Öymen	R. Alpman	S. T. Arsal
Diyarbakır	Diyarbakır	Eskişehir
R. Bekit	Ş. Uluğ	Y. Abadan

Giresun	Giresun	İsparta
M. Akkaya	A. Sayar	M. Karaağaç
İstanbul	İzmir	Kütahya
İ. H. Ülkmen	M. Birsal	H. Pekcan
Mardin	Trabzon	Yozgad
R. Erten	S. Anamur	S. İçöz
Yozgad		Zonguldak
A. Sungur		H. A. Kuyucak

HÜKÜMETİN TEKLİFİ

2490 sayılı Artırma, Eksiltme ve İhale Kanununa muvakkat madde eklenmesi hakkında kanun lâyihası

MADDE 1. — 2490 sayılı Artırma, Eksiltme ve İhale Kanununa aşağıdaki muvakkat madde eklenmiştir.

Muvakkat madde — Fevkalâde hallerin devam ettiği müddete münhasır olmak üzere 2490 sayılı Artırma, Eksiltme ve İhale Kanununun 41, 46 ve 50 nci maddelerinde yazılı miktarlar üç misline çıkarılmıştır.

MADDE 2. — Bu kanun neşri tarihinden muteberdir.

MADDE 3. — Bu kanunun hükümlerini icraya İcra Vekilleri Heyeti memurdur.

Baş. V. ve Ha. V. V.	8. VII. 1944
Ş. Saracoğlu	Ad. V.
M. M. V.	R. Türel
A. R. Artunkal	Da. V.
M. V.	Hilmi Uran
F. Ağrah	Mf. V.
Na. V.	Yücel
	İk. V.
	Fuad Sirmen
S. İ. M. V.	G. İ. V.
Dr. H. Alataş	Suat H. Ürgüblü
Zr. V.	Mü. V.
Ş. R. Hatpoğlu	A. F. Cebesoy
	Ti. V.
	Cesmi Erçin

BÜTÇE KOMİSYONUNUN DEĞİŞTİRİŞİ

Artırma, Eksiltme ve İhale Kanununa ek kanun tasarısı

MADDE 1. — 2490 sayılı Artırma, Eksiltme ve İhale Kanununun 41 nci maddesinde ve 46 nci maddesinin A bendinin birinci fıkrasıyla diğer bentlerinde ve 50 nci maddesinde yazılı miktarlar olağanüstü haller süresince üç katına çıkarılmıştır.

MADDE 2. — Bu kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3. — Bu kanunu Bakanlar Kurulu yürütür.

